

EUROPE DIRECT

Lučenec

XI. ročník **Apríl 2023**

Apríl

*Elektronický
informačný*

BULLETIN

AKTIVITY ED LUČENEC

REGIONÁLNE KOLO MLADÝ EURÓPAN 2023 V BANSKEJ BYSTRICI

Dňa 13.04.2023 sa konalo regionálne kolo 18.ročníka vedomostnej súťaže Mladý Európy 2023 v Banskej Bystrici, ktoré pomáhalo organizovať naše ED centrum. Poslaním súťaže bolo zvýšiť povedomie participatívneho občianstva Európskej únie medzi študentmi stredných škôl na Slovensku. Nosnou témou boli všeobecné znalosti o histórii, ge-

ografii, osobnostiach a najvýznamnejších pamätihodnostiach EÚ. Hlavnými oblasťami tento rok boli: Európsky rok zručností 2023, podpora digitálnej gramotnosti a boj proti dezinformáciám, programy EÚ pre mladých ľudí a priority Európskej komisie pod vedením Ursuly von der Leyen. Najmä Európska zelená dohoda, Mechanizmus na podporu

obnovy a odolnosti, Spoločná poľnohospodárska politika, stratégia Z farmy na stôl, Stratégia v oblasti biodiverzity. Taktiež Európsky parlament, Rada Európskej únie a krajiny predsedajúce Rade Európskej únie v roku 2023, konkrétne Švédsko a Španielsko.

Po troch kolách sa umiestnili jednotlivé školy nasledovne:

- 1. miesto** – Gymnázium Jána Chalupku Brezno
- 2. miesto** – Gymnázium M. Kováča Banská Bystrica
- 3. miesto** – Gymnázium F. Švantnera Nová Baňa

REGIONÁLNE KOLO MLADÝ EURÓPAN 2023 V LUČENCI

Dňa 18.04.2023 organizovalo naše centrum Europe Direct Lučenec regionálne kolo 18. ročníka vedomostnej súťaže Mladý Európy 2022. Poslaním súťaže bolo zvýšiť povedomie participatívneho občianstva Európskej únie medzi študentmi stredných škôl na Slovensku. Nosnou témou boli všeobecné znalosti o histórii, geografii, osobnostiach a najvýznamnejších pamätihodnotiach EÚ.

Hlavnými oblasťami tento rok boli: Európsky rok zručností 2023, podpo-

ra digitálnej gramotnosti a boj proti dezinformáciám, programy EÚ pre mladých ľudí a priority Európskej komisie pod vedením Ursuly von der Leyen. Najmä Európska zelená dohoda, Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti, Spoločná poľnohospodárska politika, stratégia Z farmy na stôl, Stratégia v oblasti biodiverzity. Taktiež Európsky parlament, Rada Európskej únie a krajiny predsedajúce Rade Európskej únie v roku 2023, konkrétne Švédsko a Španielsko.

Po troch kolách sa umiestnili jednotlivé školy nasledovne:

- 1. miesto** – Gymnázium B. S. Timravy Lučenec
- 2. miesto** – Spojená škola Detva
- 3. miesto** – Gymnázium I. Kraska Rimavská Sobota

Vítazovi regionálneho kola blahoželáme a držíme palce v národnom kole v júni 2023.

DEŇ ZEME

Mesto Lučenec, Europe Direct Lučenec, CHKO Cerová vrchovina v spolupráci s Mestskými lesmi Lučenec, štátnym podnikom Lesy SR, DSS Libertas a mestskými ovocnými sadičkami organizovali 20. apríla Deň Zeme. Cieľom podujatia bolo priblížiť širokej verejnosti potrebu ochrany životného prostredia, podporiť zmeny v oblasti klímy, pripomenutie si našej závislosti na zdrojoch zo Zeme. Zámerom podujatia bolo tiež podporiť ekologické zmysľovanie širokej verejnosti.

Do množstva aktivít sa zapojili aj materské, základné a stredné školy. V mestských ovocných sadoch si samospráva pre žiakov a seniorov pripravila sériu prednášok venovaných najmä environmentálnej výchove, životu v lese či včelárstvu. Pripravených bolo taktiež niekoľko interaktívnych stanovišť. Jednotlivé materské a základné školy sa venovali údržbe a skrášľovaniu prostredia areálov svojich škôl. Žiaci

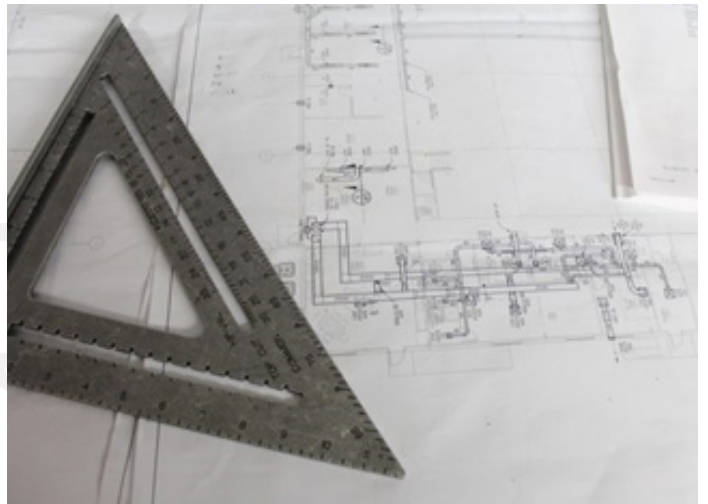
sa starali o ovocné stromy, kríky či vyvýšené záhony. Stredoškóľáci sa zapojili do skrášľovania okolia celého mesta. Mesto Lučenec a Europe Direct Lučenec im poskytlo vrecia ochranné rukavice na vyzbieranie odpadkov. Obyvateľom mesta bolo tradične poskytnutý kompost zdarma, ktorý si mohli vyzdvihnúť na Športovej ulici od 19. apríla 2023. V rámci občianskej iniciatívy v sobotu 22. apríla mohli občania tiež aktívne prispieť k úprave svojich verejných priestranstiev pred bytovými domami a prispieť tak k ochrane životného prostredia. Podujatie bolo v súlade s ročnou prioritou EÚ – Európska zelená dohoda.

NOVINKY Z EÚ

30 ROKOV KOHÉZNEHO FONDU: 179 MILIÁRD NA KONVERGENCIU A UDRŽATEĽNÝ ROZVOJ

03.04.2023 sme si pripomenuli 30 rokov od založenia Kohézneho fondu. „Kohézny finančný nástroj“, ako sa Kohézny fond pôvodne nazýval, bol zriadený 1. apríla 1993 a účinnosť nadobudol v roku 1994. Jeho cieľom bolo posilniť hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť EÚ a umožniť niektorým krajinám dobehnúť zvyšok EÚ. V uplynulých tridsiatich rokoch sa z Kohézneho fondu investovalo takmer 179 miliárd eur. Cieľom Kohézneho fondu bolo podporovať investície do dopravnej infraštruktúry a do ochrany klímy a životného prostredia. Medzi jeho hlavné ciele patria zlepšenie dodávok vody a spracovania odpadu, energetická efektívnosť, energia z obnoviteľných zdrojov a cestná a železničná infraštruktúra. Fond sa zameriava na členské štáty, ktorých HND je nižší ako 90 % priemeru EÚ v záujme podpory konvergence medzi európskymi ekonomikami. Podpora z Kohézneho fondu, podobne ako všetky finančné prostriedky v rámci politiky súdržnosti, prispieva k zvýšeniu národných príjmov prijímajúcich krajín. Z Kohézneho fondu sa financovali ikonické projekty, ktoré pretransformovali celé regióny a mestá a pomohli im dobehnúť zvyšok EÚ. Napríklad v Bratislave bola vďaka podpore z Kohézneho fondu vybudovaná električková trať v Petržalke spolu s ikonickým mostom. V programovom období 2021 – 2027 bude viac ako 37 % z celkových prostriedkov

pridelených fondu vo výške 48,03 miliardy eur vyčlenených na podporu cieľov v oblasti klímy. To zahŕňa 6,9 miliardy eur na čistú mestskú dopravu, 3,3 miliardy eur na energetickú efektívnosť a 16,9 miliardy eur na investície do železničnej a cestnej siete TEN-T. Prostriedky z Kohézneho fondu v súčasnosti čerpá 15 členských štátov, ktorých hrubý národný dôchodok (HND) na obyvateľa bol v čase dohody o viacročnom finančnom rámci na roky 2021 – 2027 nižší než 90 % priemeru EÚ: Bulharsko, Česko, Estónsko, Grécko, Chorvátsko, Cyprus, Lotyšsko, Litva, Maďarsko, Malta, Poľsko, Portugalsko, Rumunsko, Slovensko a Slovinsko.

MOŽNOSTI ODBORNEJ PRÍPRAVY PRE ŠTUDENTOV ŽURNALISTIKY A MLADÝCH NOVINÁROV

Komisia uverejnila [výzvu](#) pre študentov žurnalistiky a mladých novinárov v súvislosti so 7. ročníkom programu Youth4Regions, ktorý je programom pre začínajúcich novinárov. 37 študentov žurnalistiky a mladých novinárov bude vybraných, aby v októbri 2023 vycestovali na týždeň do Bruselu a zažili odbornú prípravu, mentorstvo a prácu so skúsenými novinármi v inštitúciách EÚ. Prihlášky sa prijímajú v troch kategóriách (všeobecné, fotožurnalistické a video). Víťazi sa zúčastnia tiež súťaže o [cenu Megalizzi – Niedzielski pre začínajúcich novinárov](#). Komisia pokryje všetky náklady účastníkov na účasť na programe. Formulár žiadosti a podmienky účasti sú k dispozícii na [webovej stránke programu](#) do 10. júla.

NOVOU VEĽVYSLANKYŇOU EÚ NA UKRAJINE JE KATARÍNA MATHERNOVÁ

Šéf európskej diplomacie J. Borrell vymenoval Slovenku Katarínu Mathernovú do funkcie vedúcej delegácie Európskej únie na Ukrajine. Na poste v Kyjeve nahradí estónskeho diplomata Mattiho Maasikasa. Nová veľvyslankyňa EÚ na Ukrajine s touto krajinou aktívne spolupracuje už viac ako sedem rokov v rámci výkonu svojich aktivít v oblasti európskej susedskej politiky a procesu rozširovania EÚ. Okrem toho Katarína Mathernová bola posledné tri roky šéfkou Podpornej skupiny Európskej komisie pre Ukrajinu. Ako vedúca delegácie EÚ prináša významné skúsenosti z pôsobenia v medzinárodných štruktúrach a európskych inštitúciách, ale aj z práce na reformách Slovenskej republiky.

POLITIKA SÚDRŽNOSTI EÚ: VIAC AKO 190 MILIÓNOV EUR NA LEPŠIU ŽELEZNIČNÚ INFRAŠTRUKTÚRU NA SLOVENSKU

Vďaka novoprijatej investícii vo výške viac ako 190 miliónov eur z Kohézneho fondu na roky 2014 – 2020 bude mať Slovensko možnosť dokončiť železničnú infraštruktúru spájajúcu zriaďovaciu železnicu Žilina – Teplička, hlavný projekt [transeurópskej dopravnej siete](#). Z finančných prostriedkov EÚ sa podporí obnova a modernizácia celkovo 7,85 km železníc. V prvej fáze projektu sa dokončia zemné práce, stará trať bude demontovaná a pod železničnými traťami sa postavia nosné konštrukcie na železničných úsekoch Strážov – Žilina

a Budatín – Žilina a na stanici Žilina. Dokončia sa dve nástupištia a rozšírené protihlukové bariéry a vybuduje sa alebo zrekonštruje šesť železničných mostov, štyri cestné mosty, ako aj jeden nový cestný most a šesť podjazdov. Napokon sa vybuduje a rozšíri päť podjazdov pre chodcov a cyklistov a pre železničný uzol Žilina sa vytvorí elektronický zabezpečovací signalizačný systém spolu s návestným zariadením Európskeho systému riadenia železničnej dopravy (ERTMS). Celkovo sa projektom zvýši kapacita železničnej siete a cestov-

ná rýchlosť, čím sa skráti čas jazdy a zlepší sa bezpečnosť a spoľahlivosť železničných služieb. Používanie vlaku povedie aj k zníženiu emisií oxidu dusičitého a tuhých častíc. Okrem toho nový zdroj striedavého prúdu zabezpečí interoperabilitu železníc a zníži náklady na energiu. Z finančných prostriedkov sa podporí aj zlepšenie prístupu osôb so zníženou pohyblivosťou k staniciam a vlakom. Viac informácií o projektoch politiky súdržnosti na Slovensku nájdete na stránke [Kohesio](#) a na [Platforme otvorených údajov pre oblasť súdržnosti](#).

SLOVENSKO PRIDÁVA DO PLÁNU OBNOVY NOVÉ ZELENÉ OPATRENIA V HODNOTE 403 MILIÓNOV EUR

Vláda SR schválila aktualizáciu plánu obnovy spolu s novou zelenou kapitolou s názvom REPowerEU. Slovensko tak využilo možnosť Európskej komisie zahrnúť túto kapitolu do plánu obnovy a získať navyše prostriedky na nové zelené opatrenia. Cieľom REPowerEU je znížiť závislosť na ruských fosílnych palivách a bojo-

vať s klimatickou krízou. Slovensko je tretia krajina v Európskej únii, ktorá posielala novú zelenú kapitolu na schválenie Európskej komisii. Nová kapitola zahŕňa šesť reforiem a osem investícií v hodnote 403 tmiliónov eur v štyroch kľúčových oblastiach: energetika a povoloňacie procesy, obnova a spracovanie budov, udržateľná

doprava, rozvoj zelených zručností. Cieľom opatrení je usporiť energie, podporiť rýchlejšie zavádzanie obnoviteľných zdrojov energie a diverzifikáciu dodávok energie.

STÁŽE V EÚ

STÁŽE V EURÓPSKOM PARLAMENTE

Máš viac ako 18 rokov, vysokoškolský diplom a záujem pracovať pre Európsky parlament? Škála je široká, od IT cez financie, právo až po logistiku či komunikáciu.

Do 31.5.2023 si môžeš podať prihlášku pre stáž na obdobie október - február. 2 miesta sú pripravené aj v Bratislave, môžeš ju absolvovať ale aj v Bruseli, Luxemburgu, Štrasburgu či v ktorejkoľvek kancelárii v EÚ. Ide o nadpriemerne ohodnotenú stáž!

Neváhaj a prihlás sa aj Ty!

Viac info v našom TU:

<https://www.europarl.europa.eu/.../work-with-us/traineeships>

a TU:

<https://ep-stages.gestmax.eu/web.../application-informations>

